

TID 21.09.2026 klo 18:00 – 18:57

PLATS Fullmäktigesalen, Karstuvägen 4, Lojo

DELTAGARE

NÄRVARANDE	Forsström Pirjo-Leena	1 vice ordförande
	Tallqvist Jan	2 vice ordförande
	Aaltola Maija	ledamot
	Aho Jarmo	ledamot
	Aittakumpu Birgit	ledamot
	Alanne Päivi	ledamot
	Alén Krista	ledamot
	Di Rodi-Maukku Suzanne	ledamot
	Elo Stina-Maarit	ledamot
	Ferin Kirsi	ledamot
	Haanmäki Kari	ledamot
	Halme Kaisa	ledamot
	Harjuranta Teemu	ledamot
	Heinonen Harry	ledamot
	Himmanen Heidi	ledamot
	Isotupa Juha-Pekka	ledamot
	Junnila Matti	ledamot
	Järvinen Juhani	ledamot
	Koistinen Niklas	ledamot
	Kotiranta Anette	ledamot
	Kuosmanen Birgitta	ersättare
	Kurimo Heli	ersättare
	Kuusisto Noora	ledamot
	Lahdelma Juhani	ersättare
	Liimatainen Tiina	ledamot
	Linnavirta Heikki	ledamot
	Luoma Pekka	ledamot
	Maittila Hannele	ledamot
	Moilanen Janne	ledamot
	Mustalahti Anna	ledamot
	Nybäck Satu	ledamot
	Pajuojä Matti	ledamot
	Palosaari Airi	ersättare
	Poikonen Piritä	ledamot
	Ristaniemi Teija	ledamot
	Räsänen Joona	ledamot
	Saari Leena	ledamot
	Saarinen Markku	ledamot
	Salmenpohja Juhana	ledamot
	Sassi Jukka	ledamot
	Saukkola Heli	ledamot
	Seger Salla	ersättare
	Skaffari Laura	ledamot
	Sohl Erkki	ersättare
	Sundqvist Kaj	ledamot
	Takala Pauliina	ledamot
	Tallqvist Lena	ersättare
	Tiainen Juho	ledamot
	Vainio Anne-Mari	ledamot

	Valtonen Marsa Väre Jari	ledamot ledamot
FRÅNVARANDE	Piirtola Mikko Jolkkonen Otso Lackman Taina Méling Jani Sarvi Kristian Slunga-Poutsalo Riikka Turpeinen Olavi	ordförande ledamot ledamot ledamot ledamot ledamot ledamot
ÖVRIGA NÄRVARANDE	Ståhl Petra Lundström Sanna Lehmus Juha-Pekka Häkkinen Hannes Riekkinen Jonna Hyytiäinen Joonas	stadsdirektör förvaltningsdirektör, protokollförare bildningsdirektör tf stadsstrukturdirektör sekreterare för förvaltningsservicen av-tekniker

BEHANDLADE ÄRENDEN §:t

UNDERSKRIFTER

Pirjo-Leena Forsström
ordförande

Sanna Lundström
protokollförare

JUSTERING AV
PROTOKOLLET

Anna Mustalahti

Satu Nybäck

PROTOKOLLET HAR i det allmänna datanätet på adressen lohja.fi 28.09.2026
HÅLLITS TILL
PÅSEENDE

Det här protokollet har justerats och undertecknats elektroniskt. Det undertecknade dokumentet har sparats elektroniskt i Lojo stads rendehanteringssystem. Underskriftens riktighet kan verifieras vid registratorskontoret.

ÄRENDEN

		Sida
§ 87	Sammanträdet laglighet och beslutförhet	4
§ 88	Protokolljusterare	5
§ 89	Godkännande av behandlingsordningen för ärendena	6
§ 90	Utfallet av budgeten och målsättningarna / andra kvartalsöversikten 2026	7
§ 91	Val av entreprenör för Virkby daghem	10
§ 92	RA2 Ändring av Äijälä stranddetaljplan	15
§ 93	Fullmäktigemotion om att återinföra expressbussförbindelsen till Saukkola	28
§ 94	Fullmäktigemotionen om en basstation för byradionät till Lojo stadshus	30

Sammanträdets laglighet och beslutförhet

Stadsfullmäktige 21.09.2026 § 87

I enlighet med 87 § i förvaltningsstadgan har möteskallelsen, föredragningslistan, bilagorna och tilläggs materialet till detta sammanträde har skickats elektroniskt 15.9.2026 till alla fullmäktigeledamöter och ledamöter i stadsstyrelsen och till stadsdirektören. Kungörelsen av sammanträdet är framlagd på stadens webbplats 15.9.-28.9.2026.

Fullmäktigesammanträdet är beslutfört då minst 34 ledamöter är närvarande.

Beslutförslag

Fullmäktige konstaterar att sammanträdet är lagligt sammankallat och beslutfört.

Beslut

Fullmäktige beslutade enligt förslaget.

Protokolljusterare

Stadsfullmäktige 21.09.2026 § 88

I enlighet med § 107 i Lojo stads förvaltningsstadga tillämpas på fullmäktiges protokoll vad som bestäms om förande av protokoll i 147 § i förvaltningsstadgan.

Fullmäktige väljer vid varje sammanträde två (2) ledamöter att justera sammanträdesprotokollet till de delar som protokollet inte justeras vid sammanträdet.

Protokollet justeras elektroniskt. För justering läggs protokollet med bilagorna och kringmaterialet till påseende på mötesportalen och undertecknas elektroniskt i ett underskriftssystem. Länken till undertecknande av protokollet lämnas in till protokolljusterare per e-post.

Justeringen av protokollet och underteckningarna ska vara utförda senast måndagen efter sammanträdet.

Beslutförslag

Till justerare av detta protokoll väljs ledamöterna Anna Mustalahti ja Satu Nybäck.

Beslut

Fullmäktige beslutade enligt förslaget.

Godkännande av behandlingsordningen för ärendena

Stadsfullmäktige 21.09.2026 § 89

Föredragningslistan för sammanträdet har tillställts stadsfullmäktige. Enligt 97 § i förvaltningsstadgan behandlas ärendena i den ordning som de är upptagna på föredragningslistan, om inte fullmäktige beslutar något annat.

Beslutsförslag

Fullmäktige beslutar att behandla ärendena enligt den på förhand utdelade föredragningslistan.

Beslut

Fullmäktige beslutade enligt förslaget.

Utfallet av budgeten och målsättningarna / andra kvartalsöversikten 2026

927/02.02.00/2025

Stadsstyrelsen 14.9.2026 § 268

Sektorerna och koncerntjänsterna utarbetar kvartalsvis en mer omfattande ekonomisk översikt där man följer upp utfallet av varje organs budget i euro och uppnåendet av de uppställda målen. Med hjälp av den ekonomiska översikten och en regelbunden uppföljning är det möjligt att bedöma utfallets utveckling i förhållande till budgeten samt göra eventuella nödvändiga korrigeringar för att få budgeten att hålla.

Sektorernas ekonomiska kvartalsvisa rapporter lämnas till stadsstyrelsen för bedömning i form av en sammanställning där övriga faktorer som påverkar resultatet läggs till. Dessutom bedöms utfallsprognosen för investeringar och finansieringen i ekonomirapporten.

Utfallet för driftsekonomin verksamhetskostnader för ett halvt år 2026 (externa och interna) var 51,8 procent (51,0 procent år 2025). I budgeten har intäkterna från driftsekonomin uppgått till 52,4 procent (54,1 procent år 2025). Driftsekonomin verksamhetsbidrag är 51,2 procent (49,0 procent år 2025), det vill säga 1,2 procent över en jämn användning (50,0 procent). Utfallet för intäkterna höjs av erhållna understöd och bidrag (utfallsgrad 89,5 procent). De högsta utfallsprocenterna i fråga om kostnader är 56,2 procent (51,4 procent år 2025) i fråga om köp av tjänster och 52,9 procent i fråga om personalkostnader (52,2 procent år 2025). Utfallet av personalkostnaderna höjs dessutom av de semesterlöner som betalades i juni och därtill bör man med tanke på slutet av året beakta att det skedde en allmän förhöjning på 2,27 procent av lönerna inom kommunsektorn 1.8.2026.

Utfallet för verksamhetsbidrag per sektor:

- Stadsstruktursektorn: alla intäkter och kostnader 17,0 procent (8,5 procent år 2025) externa poster 45,3 procent (45,8 procent år 2025)
- Bildningssektorn: alla intäkter och kostnader: 50,6 procent (50,0 procent år 2025), externa poster 51,1 procent (49,5 procent år 2025)
- Koncerntjänster: alla intäkter och kostnader: 187,8 procent (160,8 procent år 2025), externa poster 67,8 procent (60,8 procent år 2025)

På basis av den skatteinkomstprognos som preciserats för hela året (Kommunförbundets prognos för kommunernas skatteinkomster 28.8.2026) beräknas det i år inflyta 2,2 miljoner euro mindre skatteinkomster än budgeterat. Statsandelarna (Kommunförbundets publikation 11.8.2026) beräknas i år vara 0,2 miljoner under budgeten.

Enligt ovan nämnda uppskattningar blir årsbidraget 13,2 miljoner euro,

medan årsbidraget i den ursprungliga budgeten är 15,0 miljoner euro. Det prognostiserade årsbidraget är 1,8 miljoner euro mindre än i budgeten.

Avskrivningarna enligt plan förutspås vara 1,9 miljoner euro större än i budgeten.

I Lojo stads ursprungliga budget är nettoinvesteringarna 29,1 miljoner euro. Utfallet för investeringsutgifterna är 23 procent före utgången av juni.

Stadens lånebelopp beräknas öka med 13,2 miljoner euro, medan lånebeloppet i den ursprungliga budgeten förutspåddes öka med 14,1 miljoner euro.

Nämnderna lämnar in eventuella överskridningar av budgeten till fullmäktige för behandling under hösten så att fullmäktige kan fatta beslut om dem senast i december.

I delårsrapporten presenteras verksamhetsmålens utfall för januari-juni 2026. Genom att följa med de funktionella målsättningarna uppskattar man hur de bindande målsättningarna och åtgärderna som godkänts i stadsfullmäktiges budget har genomförts under den aktuella perioden.

Mer information

Ekonomidirektör Mikael Boström, mikael.bostrom(at)lohja.fi

Tilläggsmaterial

– Rapport om utfallet av stadens budget 2026 för januari–juni, inkl. uppnåendet av de funktionella målsättningarna
– Lohjan vuokra-asunnot Oy, halvårsrapport (inte på nätet)
– Lohjan Kiinteistö Oy, halvårsrapport (inte på nätet)
– Lohjan Liikuntakeskus Oy, halvårsrapport (inte på nätet)
– Lohjan Liikuntahallit Oy, halvårsrapport (inte på nätet)
– Lohjan energiahuolto Oy Loher, halvårsrapport (inte på nätet)
– Sammanfattning av koncernbolagens delårsrapporter 2/2026 (inte på nätet)

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen beslutar

1. att anteckna delårsrapporten för kännedom och uppmana nämnderna att anpassa sin verksamhet till anslaget för 2026 med de åtgärder och de överföringar mellan resultatområden som tjänsteinnehavarna och nämnderna kan besluta om. Principiella lösningar som inverkar på om man håller sig inom anslaget och som förutsätts för att ändra på tjänsterna måste omedelbart lämnas till stadsstyrelsen och fullmäktige för avgörande
2. att lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige:
Fullmäktige beslutar att anteckna utfallet av budgeten för 2026 för kännedom i den andra delårsrapporten.
3. att justera protokollet för detta ärende i sammanträdet.

Behandling Ekonomidirektör Mikael Boström anlände till sammanträdet som sakkunnig klockan 13.00 och lämnade sammanträdet klockan 13.17 före beslutsfattandet.

Beslut Stadsstyrelsen beslutade enligt förslaget.

För kännedom Stadsfullmäktige 21.9

Stadsfullmäktige 21.09.2026 § 90

Mer information Ekonomidirektör Mikael Boström, mikael.bostrom(at)lohja.fi

Kringmaterial

- Rapport om utfallet av stadens budget 2026 för januari–juni, inkl. uppnåendet av de funktionella målsättningarna
- Lohjan vuokra-asunnot Oy, halvårsrapport (inte på nätet)
- Lohjan Kiinteistöt Oy, halvårsrapport (inte på nätet)
- Lohjan Liikuntakeskus Oy, halvårsrapport (inte på nätet)
- Lohjan Liikuntahallit Oy, halvårsrapport (inte på nätet)
- Lohjan energiahuolto Oy Loher, halvårsrapport (inte på nätet)
- Sammanfattning av koncernbolagens delårsrapporter 2/2026 (inte på nätet)

Beslutförslag Fullmäktige beslutar att anteckna utfallet av budgeten för 2026 för kännedom i den andra delårsrapporten.

Beslut Fullmäktige beslutade enligt förslaget.

Val av entreprenör för Virkby daghem

813/02.08.00/2026

139/10.03.02.00/2022

Tekniska nämnden 17.6.2026 § 109

Lojo stad har konkurrensutsatt byggandet av Virkby daghem som en totalentreprenad som överskrider EU-tröskelvärdet. Projektet planeras genomföras under åren 2026–2028. Värdet av entreprenaden uppskattades till 6,8 miljoner euro (moms 0 %). Objektet är ett projekt som följer den dispositionsplan för investeringar som godkänts av tekniska nämnden 14.1.2026 § 6. I investeringsdelen i budgeten för 2026 uppgår projektbeloppet till 1,0 M€ för 2026 och förslaget för 2027 är 6,1 M€.

Objektet som ska byggas är Virkby daghem, ett daghem med 7 grupper, 147 barn och cirka 35 anställda.

Byggnadens area är 1690 m² och volym 6650 m³ Projektet har beviljats bygglov 18.2.2026.

Projektplanen för projektet utarbetades 2025 och godkändes av stadsfullmäktige 3.3.2025.

Anbudsfrågan publicerades 17.4.2026 och tidsfristen för anbud var 28.5.2026 kl. 12:00. Sex (6) anbud inkom. Anbud lämnades av: Hartela Oy, Matek Modules Oy, Arkta Rakennuskultti Oy, Ojarannan Rakennus Oy, Asura Oy och Rakennustoimisto Laamo Oy. Grunden för valet av upphandling var det billigaste totalpriset på byggentreprenaden. Det mest fördelaktiga anbudet lämnades in av Hartela Oy, med en anbudssumma på 6 476 000,00 € (moms 0 %). Alla anbud uppfyller kvalificeringskraven i upphandlingsdokumenten och kraven i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft.

Mer information

Projektschef Reijo Teppola, reijo.teppola(at)lohja.fi

Upphandlingsexpert Johannes Syväterä, johannes.syvatera(at)lohja.fi

Kringmaterial

- Anbudsfrågan
- Öppningsprotokoll
- Jämförelsetabell för anbud utan uppgifter med affärshemligheter

Föredragande	tf teknisk direktör Koivuniemi Janne
Beslutsförslag	Tekniska nämnden beslutar att lägga fram följande beslutsförslag för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige: Stadsstyrelsen beslutar att föreslå för fullmäktige att den utifrån det förmånligaste anbudspriset (6 476 000 €, moms 0 %) väljer Hartela Oy som byggnadsentreprenör för Virkby daghem.
Behandling	
Jäv	Tekniska nämndens medlem Janne Gren meddelade att han är jävig i detta ärende, eftersom han är anställd hos ett företag som lämnat anbud (jäv på grund av anställnings- eller uppdragsförhållande, 28 § 1 mom. 4 punkten i förvaltningslagen) och lämnade sammanträdet kl. 17.59 innan behandlingen av ärendet inleddes och således inte deltog i diskussionen eller beslutsfattandet i ärendet.
Beslut	Tekniska nämnden beslutade enligt förslaget.
För kännedom	Till stadsstyrelsens föredragningslista ----- Stadsstyrelsen 17.8.2026 § 242
Mer information	Projektchef Reijo Teppola, reijo.teppola(at)lohja.fi Upphandlingsexpert Johannes Syväterä, johannes.syvatera(at)lohja.fi
Kringmaterial	– Anbudsförfrågan – Öppningsprotokoll – Jämförelsetabell för anbud utan uppgifter med affärshemligheter
Föredragande	Stadsdirektör Ståhl Petra
Beslutsförslag	Stadsstyrelsen beslutar lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige: Fullmäktige beslutar utifrån det förmånligaste anbudspriset (6 476 000 €, moms 0 %) att välja Hartela Oy som byggnadsentreprenör för Virkby daghem.
Beslut	Stadsstyrelsen beslutade enligt förslaget.
För kännedom	Stadsfullmäktige -----

Stadsfullmäktige 24.08.2026 § 72

Mer information	Projektchef Reijo Teppola, reijo.teppola(at)lohja.fi Upphandlingsexpert Johannes Syväterä, johannes.syvatera(at)lohja.fi
Kringmaterial	– Anbudsförfrågan – Öppningsprotokoll – Jämförelsetabell för anbud utan uppgifter med affärshemligheter
Beslutförslag	Fullmäktige beslutar utifrån det förmånligaste anbudspriset (6 476 000 €, moms 0 %) att välja Hartela Oy som byggnadsentreprenör för Virkby daghem.
Behandling	
Förslag om att återremittera ärendet för beredning	Stadsfullmäktiges ordförande Mikko Piirtola föreslog att ärendet skulle återremitteras för beredning. När ordföranden frågade om saken meddelade ingen att de motsatte sig en återremittering av ärendet för beredning. Ordföranden konstaterade att fullmäktige enhälligt hade beslutat att återremittera ärendet för beredning.
Beslut	Fullmäktige beslutade att återremittera ärendet för ny beredning.
För kännedom	utdrag ur upphandlingar(at)lohja.fi (vidarebefordras till samtliga anbudsgivare) projektchef Teppola, upphandlingsexpert Syväterä, tf. teknisk direktör Koivuniemi, chef för småbarnspedagogiken Koivumäki

Stadsstyrelsen 14.09.2026 § 270

Stadsfullmäktige återremitterade ärendet för ny beredning 24.8.2026 § 72.

Ett brev om hörande skickades till Hartela Oy tisdagen den 1.9.2026. Hartela Oy ombads lämna en utredning om de företagsekonomiska grunderna för försäljningen av bostadsaktier till ett pris under marknadspriset samt om den behovsprövade uteslutningsgrund som avses i 81 § 1 mom. 3 punkten i upphandlingslagen. Hartela Oy ombads lämna sitt svar senast den 11.9.2026. Svaret föreläggs stadsstyrelsen vid sammanträdet.

Mer information	Projektchef Reijo Teppola, reijo.teppola(at)lohja.fi Upphandlingsexpert Johannes Syväterä, johannes.syvatera(at)lohja.fi
-----------------	---

Tilläggsmaterial	– Anbudsförfrågan – Öppningsprotokoll – Jämförelsetabell för anbud utan uppgifter som omfattas av företagshemligheter – Begäran om utredning 607934 Byggentreprenaden för Virkby daghem
Bilaga	– Hartelas svar på begäran om utredning (sekretessbelagt, OffL 24 § 20 punkten)
Föredragande	Stadsdirektör Ståhl Petra
Beslutsförslag	Stadsstyrelsen beslutar 1. anteckna den inkomna utredningen för kännedom 2. om åtgärder med anledning av utredningen 3. justera protokollet för detta ärende vid sammanträdet.
Behandling	I protokollet antecknades att Hartela Oy hade lämnat sin utredning i ärendet fredagen den 11.9. Utredningen hade samma dag lagts in i stadsstyrelsens sammanträdesportal och bifogas protokollet.
Föredragandens ändrade beslutsförslag	Stadsstyrelsen beslutar 1. lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige: Fullmäktige beslutar utifrån det förmånligaste anbudspriset (6 476 000 €, moms 0 %) att välja Hartela Oy som byggnadsentreprenör för Virkby daghem. 2. justera protokollet för detta ärende vid sammanträdet.
Beslut	Stadsstyrelsen beslutade 1. att lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige: Fullmäktige beslutar utifrån det förmånligaste anbudspriset (6 476 000 €, moms 0 %) att välja Hartela Oy som byggnadsentreprenör för Virkby daghem. 2. justera protokollet för detta ärende vid sammanträdet.
För kännedom	Stadsfullmäktige 21.9

Mer information	Projektchef Reijo Teppola, reijo.teppola(at)lohja.fi Upphandlingsexpert Johannes Syväterä, johannes.syvatera(at)lohja.fi
Kringmaterial	– Anbudsförfrågan – Öppningsprotokoll – Jämförelsetabell för anbud utan uppgifter som omfattas av företagshemligheter – Begäran om utredning 607934 Byggentreprenaden för Virkby daghem
Bilaga	– Hartelas svar på begäran om utredning (sekretessbelagt, OffL 24 § 20 punkten)
Beslutförslag	Fullmäktige beslutar utifrån det förmånligaste anbudspriset (6 476 000 €, moms 0 %) att välja Hartela Oy som byggnadsentreprenör för Virkby daghem.
Beslut	Fullmäktige beslutade enligt förslaget.
För kännedom	utdrag till hankinnat(at)lohja.fi (för vidarebefordran till anbudsgivarna) projektchef Teppola, upphandlingsexpert Syväterä

RA2 Ändring av Äijälä stranddetaljplan

490/10.02.04/2022

Stadsutvecklingsnämnden 24.9.2025 § 118

Planområdet ligger i Äijälä vid Mynterlänsalmi strand, längs Äijäläntie och Papinniementie cirka 22 kilometer norr om Lojo centrum. Till planeringsområdet hör 5 strandfastigheter som tillsammans bildar ett cirka 3 hektar stort område. Områdets byggnadsplatser används för fritidsboende. Det huvudsakliga målet med ändringen av stranddetaljplanen är att uppdatera byggnadsplatsernas byggrätter.

Stranddetaljplaneringen har inletts på initiativ av en privat markägare. Planen utarbetas av konsult Seppo Lamppu (Kiinteistökehitys ja Kaavoitus SKLM OY) på uppdrag av markägaren. Anhängiggörandet av planen kungjordes 18.5.2022. Programmet för deltagande och bedömning, som finns i tilläggs materialet till planen, har hållits framlagt för påseende 18.5–17.6.2022 av staden i enlighet med 63 § i lagen om områdesanvändning. Man har kunnat bekanta sig med materialet från planens beredningsskede från och med 15.3.2023 så att utlåtandet har ombetts skickas skriftligen till den konsult som utarbetar planen senast 14.4.2023. Det inkom 10 utlåtanden och 1 åsikter under beredningsskedet. De har sammanställts i tilläggs materialet till planen.

För planarbetet har man utarbetat en naturutredning (Metsänen 2021), en granskning av moderfastigheten (SKLM Oy 2022), en byggnadsgranskning (Seppo Lamppu tmi / SKLM Oy & Studio MAYKO 2022) samt en arkeologisk arkivutredning (Mikroliitti Oy 2022). Utredningarna finns som tilläggs material till planen. Utredningarna har påverkat planlösningen särskilt i fråga om naturvärden och byggnader.

Planförslaget omfattar två separata kvartersområden och det finns sammanlagt 5 byggnadsplatser. För hela planeringsområdet har man anvisat Kvartersområde för fritidsbostäder RA-1, som är "avsett för byggande av fritidsbostäder samt bastu- och andra ekonomibyggnader". Om byggrätten på området bestäms följande: "De byggnader som placeras på en byggnadsplats får ha sammanlagt högst 250 kvadratmeter våningsyta. På byggnadsplatsen får placeras högst en fritidsbostad, vars storlek får vara högst 150 m²vy." Byggnadsplatserna omfattas också av alla allmänna bestämmelser i planen. I de allmänna bestämmelserna är det tillåtet att bygga en vattentoalett.

Utöver ovan nämnda planbeteckningar har man i strändernas omedelbara närhet anvisat byggytor för bastubyggnader (sa), på vilka man kan bygga en bastu med högst 30 kvadratmeter våningsyta, de delar av området som ska planteras för att trygga trädbeståndet och växtligheten på stranden samt en riktgivande körförbindelse till kanten av två byggnadsplatser. På plankartan finns 6 luo-beteckningar, det vill säga områden som är särskilt viktiga för den biologiska mångfalden. Av dessa är områdena luo-1, luo-2

och luo-3 hotade naturtypsobjekt eller sådana som bör hållas under uppsikt och har god representativitet som naturtypsobjekt. Luo-4 är en rännil i naturliknande tillstånd enligt vattenlagen och luo-5 och luo-6 förekomster av grön sköldmossa.

En av byggnadsplatserna underskrider i nuläget 5 000 kvadratmeter, men i planförslaget har fastighetsgränserna ändrats så att alla byggnadsplatser överskrider 5 000 kvadratmeter. Bygglov kan inte beviljas direkt på basis av den tomt som anvisats i planen, utan alla fastigheter ska ännu avstyckas enligt planen.

Planläggningens syn:

Planförslaget möjliggör en betydligt större mängd byggande än den nu gällande stranddetaljplanen. Dimensioneringen av planlösningen har inte gett tillräckliga grunder för markanvändningen, vilket lagen om områdesanvändning kräver av planerna. Byggnadsordningen styr markanvändningen på områden som inte har en plan, så man kan inte automatiskt motivera dimensioneringen av stranddetaljplanen med byggnadsordningen. Planlösningen styr markanvändningen i området, det som inte regleras i planen kan preciseras i byggnadsordningen.

Stadens långsiktiga linje i stranddetaljplanerna har varit att hålla byggrätten för fritidsbostäder måttlig. Orsakerna är mycket varierande, till exempel att byggandet blir skadligt tätt, miljökonsekvenser och orsaker som hänför sig till lagen om vattentjänster. De har också en betydande inverkan på den kommunala ekonomin. I Lojo finns cirka 8 000 fritidsbostäder och om antalet fördubblas har det ökade antalet byggrätter stora konsekvenser.

Planen gör det möjligt att bygga en vattentoalett, men i planbeskrivningen har vattenförsörjningslösningen inte motiverats med tanke på markanvändningen och planlösningens inverkan på vattenskyddet har inte utretts i tillräcklig omfattning. De särskilda kraven på innehållet i stranddetaljplanen enligt 73 § i lagen om områdesanvändning uppfylls inte. Lojo stads långvariga praxis gällande vattentoaletter i fritidsbyggnader har varit att förbjuda vattentoaletter på byggnadsplatser för fritidsbyggnader, varvid principerna för jämlik behandling av markägarna har förverkligats i denna fråga. Det finns flera rättsfall om förbud mot vattentoaletter som stöder Lojos riktlinje.

Genom att lägga fram planförslaget för påseende kan man få utlåtanden och påminnelser om det och planlösningen kan därefter granskas på nytt.

Mer information

Generalplanerare Tiitus Kuisma
tiitus.kuisma(at)lohja.fi
Planläggningsingenjör Niko Mikkonen, niko.mikkonen(at)lohja.fi

Kringmaterial

- RA2 Planbeskrivning med bilagor - förslagsskede
- RA2 Respons och svar på beredningsskedet, 15.1.2024
- RA2 Utlåtanden och åsikter som inkommit i beredningsskedet
- RA2 Program för deltagande och bedömning, 5.5.2022

- RA2 Naturutredningar av detaljplaneområdet Äijäläntie i Lojo 2021, 8.12.2021
- RA2 Granskning av moderfastigheten jämte bilagor, 19.10.2022
- RA2 Arkeologisk arkivutredning om ändring av stranddetaljplanen för fem fastigheter 2022, 16.1.2022
- RA2 Byggnadsgranskning, 28.10.2022

Bilaga

– RA2 Plankarta - förslagsskede

Föredragande

Stadsutvecklingsdirektör Puistosalo Pekka

Beslutsförslag

Stadsutvecklingsnämnden beslutar

1. att anteckna planläggarens svar på utlåtanden och åsikter som inkommit i beredningsskedet för kännedom (RA2 Respons och svar på beredningsskedet, 15.1.2024) och

2. att lägga fram förslaget till ändring av stranddetaljplanen för RA2 Äijälä (RA2 Plankarta - förslagsskede) offentligt i enlighet med 65 § i Lagen om områdesanvändning och 27 § i Markanvändnings och byggförordningen.

Ändringen av stranddetaljplanen gäller fastigheterna 444-438-5-115 Kalliola, 444-438-5-139 Kallionpoukama, 444-438-5-152 Mustikka, 444-438-5-131 Kalliorinne och 444-438-5-123 Lomapoukama. Genom ändringen av stranddetaljplanen bildas kvarter 7 och en del av kvarter 3.

Behandling

Förvaltningsjurist Marie Rautio-Sipilä avlägsnade sig från mötet kl. 14.46 när behandlingen av detta ärende inleddes.

Beslut

Stadsutvecklingsnämnden beslöt enligt förslaget.

För kännedom

utdrag planeringssekreterare Lintuniemi

Stadsutvecklingsnämnden 10.6.2026 § 76

Förslaget till ändring av Äijälä stranddetaljplan var framlagt för påseende 5.11–4.12.2025. Åtta utlåtanden lämnades om planförslaget. Den som har utarbetat planen (Seppo Lamppu, DI, Kiinteistökehitys ja Kaavoitus SKLM Oy) har också utarbetat svar på dessa och de finns som bilaga.

NTM-centralen i Nyland har i sitt utlåtande bland annat konstaterat att arbetet med att ändra stranddetaljplanen styrs av helheten Nylandsplanen 2050 (lagakraftvunnen 13.3.2023 genom förvaltningsdomstolens beslut). Lojoområdet omfattas av Västra Nylands etappplansplan som ingår i ovan nämnda helhet och planeringsområdet omfattas av landskapsplanens allmänna planeringsbestämmelser. Planområdet gränsar till Hiidenvesi, som har anvisats som ett ytvattenområde som är värdefullt för vattenförsörjningen (av). Enligt planeringsbestämmelsen ska vattenskyddsaspekterna beaktas i den mer detaljerade planeringen på så sätt att användningen av vattenområdet för vattenförsörjning inte

äventyras. I sitt utlåtande konstaterar NTM-centralen att planmaterialet inte innehåller någon utredning och *konsekvensbedömning av hur möjliggörandet av vattentoaletter i strandområdet kan påverka Hiidenvesis ställning som ett värdefullt ytvattenområde för vattenförsörjningen*. NTM-centralen konstaterar också att följande allmänna bestämmelse hade utfärdats i planutkastet till beredningsmaterialet för ändringen av Äijälä stranddetaljplan: *"En fritidsbostad kan utrustas med vattentoalett endast om den ansluts till avloppsnätet för områdets vattentjänstverk. I annat fall är det förbjudet att bygga en vattentoalett. Det nät som fastigheten ansluter sig till ska överensstämma med kommunens utvecklingsplan för vattentjänsterna."* NTM-centralen anser att ovan nämnda bestämmelse i beredningsmaterialet ska returneras till de allmänna bestämmelserna i ändringsförslaget av planen. Samtidigt betonar NTM-centralen i Nyland att det på stranddetaljplaneområdet ska finnas ett förbud mot vattentoaletter enligt de allmänna bestämmelserna i beredningsmaterialet gällande kvartersområden för fritidsbostäder, om det inte är möjligt att ansluta fastigheten till vattentjänstverkets vattenförsörjningsnät i området. Dessutom har NTM-centralen i Nyland i sitt utlåtande i beredningsskedet förutsatt att vattenkvaliteten och tillståndet i Hiidenvesi ska beskrivas i planbeskrivningen och att konsekvenserna av områdets nuvarande och eventuella ökade belastning på vattenkvaliteten i närliggande vattenområden ska bedömas. Utöver det som nämns ovan har NTM-centralen ansett att bestämmelsen för den del av området som ska planteras ska preciseras och att beteckningen för rännil enligt vattenlagen ändras till skyddsbeteckning.

Planlösningen har korrigerats och kompletterats i enlighet med NTM-centralens utlåtande efter att ovan nämnda utlåtande har inkommit och planändringen har varit framlagd för påseende. Man har returnerat den allmänna bestämmelsen om vattentoaletter i beredningsskedet till planens allmänna bestämmelser: *"En fritidsbostad kan utrustas med vattentoalett endast om den ansluts till avloppsnätet för områdets vattentjänstverk. I annat fall är det förbjudet att bygga en vattentoalett. Det nät som fastigheten ansluter sig till ska överensstämma med kommunens utvecklingsplan för vattentjänsterna."* Därtill har bestämmelsen för den del av området som ska planteras uppdaterats och luo-beteckningen har ändrats till skyddsbeteckning.

Västra Nylands museum konstaterar i sitt utlåtande bland annat att det anser att bestämmelserna om byggnadssättet och behandlingen av landskapet i planen är mycket bra och lönsamma. Därtill har museet i sitt utlåtande fäst uppmärksamhet vid bland annat områdets byggnadsbestånd och det arkeologiska kulturarvet. Museet konstaterar att det inte finns något hinder för att främja planen med tanke på det arkeologiska kulturarvet.

Lojo stads miljöskydd har i sitt utlåtande konstaterat att miljöskyddsbestämmelserna bör uppdateras i planbeskrivningen. Därtill har man tagit ställning till bestämmelsen om vattentoaletter och ansvaret för att ordna vattenförsörjningen.

Lojon Seudun Ympäristöyhdistys ry har i sitt utlåtande ansett att hela området som omfattas av Äijälä stranddetaljplan borde behandlas i planändringen. Därtill har föreningen fäst uppmärksamhet vid möjligheten till ekologisk kompensation, den otillräckliga naturutredningen, livsmiljöerna för grön sködmossa, bevarandet av strandens skyddszoner samt vattentoalettlösningen som ingick i planförslaget och uttryckt oro över vattentoaletternas inverkan på vattendraget.

Den som har utarbetat planen har i sina svar beaktat utlåtandena om förslaget och uppdaterat planförslaget bland annat gällande vattentoalettlösningen. Planbestämmelsen om vattentoaletter i beredningsskedet har returnerats till det planförslag som nu föreslås för godkännande.

Lojo stads fastighets- och karttjänster, Nylands förbund, Lojo stads miljöhälso-tjänster och Caruna Oy gav inget utlåtande om planändringsförslaget under framläggningstiden.

Konsulten har ännu i mars-april 2026 preciserat de små tekniska detaljerna i planlösningen utifrån de observationer som Lojos planläggning har gett om planmaterialet. De har dock inte påverkat det centrala innehållet i planlösningen.

Planläggningen i Lojo stad anser att förslaget till stranddetaljplanen nu kan godkännas och föreslår för stadsutvecklingsnämnden att planförslaget förs vidare till stadsstyrelsen för godkännande.

Mer information

Planläggningsingenjör Niko Mikkonen, niko.mikkonen(at)lohja.fi
Planläggare Ella Stark, ella.stark(at)lohja.fi

Kringmaterial

- RA2 Planbeskrivning med bilagor (6.2.2026)
- RA2 Planbeskrivningens bilaga 1 (6.2.2026)
- RA2 Planbeskrivningens bilaga 2 (6.2.2026)
- RA2 Svar (6.2.2026)
- RA2 Utlåtanden som inkommit i förslagsskedet (6.2.2026)

Bilaga

- RA2 Förslag till stranddetaljplan, karta och bestämmelser (6.2.2026)

Föredragande

stf. Stadsutvecklingsdirektör Perämäki Pasi

Beslutsförslag

Stadsutvecklingsnämnden beslutar att lämna följande beslutsförslag till stadsstyrelsen:

Stadsstyrelsen beslutar

1. att godkänna svaren till utlåtandena om förslaget till ändring av Äijälä stranddetaljplan (6.2.2026) som varit framlagd för påseende och
2. att lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige:

Fullmäktige godkänner förslaget till ändring av Äijälä stranddetaljplan (plankarta daterad 6.2.2026)

Behandling

Motförslag

Under diskussionens gång gjorde stadsutvecklingsnämndens ordförande Kari Haanmäki, understödd av medlemmarna Matti Pauoja, Juho Tiainen, Jukka Sassi, Kirsi Ferin, Stina-Maarit Elo och Hanna Maisi följande motförslag:

Jag föreslår att den nuvarande texten i det andra stycket i de allmänna bestämmelserna stryks och ersätts med följande bestämmelse:
"Det är tillåtet att bygga en vattentoalett. Avloppsvattnet från vattentoaletten ska samlas i en tillräckligt stor sluten behållare och transporteras för rening i enlighet med gällande lagstiftning samt på ett sätt som godkänts av den kommunala miljömyndigheten."

Motiveringar:

1. Jämlikhet

Stranddetaljplaneområdet Hiidenvesi (plan 0166) som är belägen i Vichtis kommun och som vunnit laga kraft 17.2.2022, tillåter byggande av vattentoaletter i fritidsbostäder. Området i fråga ligger i samma vattendrag på cirka fem kilometers avstånd från de fastigheter som nu är under behandling.

Det är inte motiverat att behandla fastigheterna i Lojo på olika sätt och förbjuda sådant byggande som är tillåtet i grannkommunens område i samma vattendrag. Ärendet har också bedömts av högsta förvaltningsdomstolen, vars avgörande har förblivit i kraft. Lösningen kan betraktas som ett prejudikatfall och den stöder även i detta fall godkännandet av vattentoaletter.

Vid planläggningen ska man beakta en jämlik och rättvis behandling av markägarna. Enligt 6 § i Finlands grundlag är alla lika inför lagen. Även om man i planläggningen kan fatta områdesspecifika beslut ska det finnas godtagbara motiveringar för särbehandling i anslutning till markanvändning och miljö. När vattentoaletter är tillåtna i områden i samma vattendrag och under motsvarande omständigheter, ska det finnas särskilda och objektivt motiverade skäl för en avvikande lösning. Sådana skäl har inte framförts i samband med detta planprojekt.

2. Miljömyndighetens utlåtande

I ett utlåtande av miljömyndigheten i Lojo, miljöchef Jarkko Koskela 23.12.2025 motsatte man sig inte byggandet av vattentoaletter och framförde inte heller sådana miljöskyddsgrunder med stöd av vilka byggandet av vattentoaletter borde förbjudas.

3. Det nuvarande avloppsvattensystemet

Fastigheterna i fråga använder redan slutna tankar. Att tillåta vattentoaletter förändrar således inte väsentligt den nuvarande situationen och orsakar ingen ny miljöbelastning. Avloppsvattnet samlas även i fortsättningen kontrollerat i slutna tankar och transporteras för ändamålsenlig behandling i enlighet med gällande lagstiftning.

4. Bestämmelsernas proportionalitet

Planbestämmelserna ska vara nödvändiga och stå i rätt proportion till de mål som man strävar efter. Eftersom behandlingen av avloppsvattnet med tanke på miljön kan genomföras på ett säkert sätt med hjälp av slutna tankar och miljömyndigheten i sitt utlåtande inte har framfört miljöskyddsgrunder som talar för ett förbud mot vattentoaletter, kan ett totalförbud mot vattentoaletter inte anses vara nödvändigt.

Enligt proportionalitetsprincipen i 6 § i förvaltningslagen (434/2003) ska myndigheternas åtgärder stå i rätt proportion till syftet. Om målet för miljöskyddet kan uppnås med en mindre begränsad metod, ska i första hand en sådan metod användas. I detta fall uppfylls målen för miljöskyddet effektivt med kravet på slutna tankar, och därför blir det absoluta förbudet mot vattentoaletter en överdimensionerad begränsning i förhållande till den eftersträlvade nyttan för miljön.

Målen för miljöskyddet kan uppnås med lindrigare metoder genom att tillåta vattentoaletter och genom att bestämma att deras avloppsvatten ska ledas till en sluten behållare som är ändamålsenligt dimensionerad. En sådan lösning tryggar både miljöskyddet och fastighetsägarnas möjlighet att använda fastigheten på ett ändamålsenligt sätt. Således är det med tanke på miljöskyddet en tillräcklig och samtidigt proportionerlig bestämmelse att tillåta vattentoaletter med krav på slutna tankar.

5. Miljölagstiftningen och uppnåendet av målen för miljöskyddet

Enligt 16 § i miljöskyddslagen är det förbjudet att förorena marken och enligt 17 § är det förbjudet att förorena grundvattnet. Avloppsvattnet från en vattentoalett kan hanteras på det sätt som dessa bestämmelser förutsätter genom att det leds till en tät och ändamålsenligt dimensionerad sluten behållare från vilken avloppsvattnet transporteras till godkänd behandling. Då leds avloppsvattnet inte ut i marken eller vattendragen och det orsakar inga närings- eller hygienolägenheter för miljön.

Enligt 155 § i miljöskyddslagen ska hushållsavloppsvatten i områden som inte är anslutna till avloppsnätet behandlas så att det inte medför risk för förorening av miljön. Lagstiftningen förutsätter inte ett förbud mot vattentoaletter, utan en ändamålsenlig behandling av avloppsvattnet. Även Statsrådets förordning om behandling av hushållsavloppsvatten i områden utanför avloppsnätet (157/2017) grundar sig på att avloppsvattnets miljökonsekvenser kan förhindras med ändamålsenliga behandlingssystem. En sluten behållare är en allmänt godkänd lösning särskilt i känsliga strandområden när svartvattnet inte kan behandlas lokalt.

Planbestämmelserna ska grunda sig på faktiska och utredda miljökonsekvenser. Om miljöolägenheter effektivt kan förebyggas med tekniska lösningar, såsom slutna tankar, finns det ingen nödvändig grund i miljölagstiftningen för totalförbud mot vattentoaletter. Med tanke på miljöskyddet är det avgörande att avloppsvattnet samlas in och behandlas på ett ändamålsenligt sätt. Användningen av en vattentoalett eller en torrtoalett i byggnaden har ingen betydelse.

Att tillåta vattentoaletter så att deras avloppsvatten samlas i en tät sluten behållare och transporteras för ändamålsenlig behandling, uppfyller således kraven i miljöskyddslagen, tryggar målen för miljöskyddet samt förverkligar proportionalitetsprincipen enligt förvaltningslagen. Således är det med tanke på miljöskyddet en tillräcklig och samtidigt proportionerlig lösning att tillåta vattentoaletter med krav på slutna tankar.

Ordföranden konstaterade att det under debattens gång har lagts fram ett understött motförslag som det inte råder enighet om och att man därför måste göra en omröstning.

Omröstning

På ordförandes framställning gjordes en elektronisk omröstning på följande sätt:

De som understöder beslutsförslaget röstar JA

De som stöder Haanmäkis motförslag röstar NEJ.

JA: 6 röster (Alén Krista, Erävalo Esa, Turpeinen Olavi, Mäkinen Virpi Tuomivuo Sari, Sarin Teuvo)

NEJ: 7 röster (Elo Stina-Maarit, Tiainen Juho, Maisi Hanna, Sassi Jukka, Pajuoja Matti, Haanmäki Kari, Ferin Kirsi)

Ordföranden konstaterade att stadsutvecklingsnämnden beslutar enligt motförslaget med rösterna 7–6.

Beslut

Stadsutvecklingsnämnden beslutade att lämna följande beslutsförslag till stadsstyrelsen:

Stadsstyrelsen beslutar

1. att godkänna svaren till utlåtandena om förslaget till ändring av Äijälä stranddetaljplan (6.2.2026) som varit framlagd för påseende och

2. att lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige:

Fullmäktige godkänner förslaget till ändring av Äijälä stranddetaljplan (plankarta daterad 10.6.2026) så att det andra stycket av den bifogade plankartan har ersatts med formuleringen

”Det är tillåtet att bygga en vattentoalett. Avloppsvattnet från vattentoaletten ska samlas i en tillräckligt stor sluten behållare och transporteras för rening i enlighet med gällande lagstiftning samt på ett sätt som godkänts av den kommunala miljömyndigheten.”

Avvikande mening

Stadsutvecklingsnämndens medlemmar Sari Tuomivuo, Teuvo Sarin, Virpi Mäkinen och Krista Alén lämnade in en avvikande mening om beslutet med följande motiveringar:

”Eftersom byggnadsordningen ännu är på hälft och riktlinjerna för att tillåta vattentoaletter inte har dragits upp, kan vi inte hålla med ordförandens motförslag.”

Paus	Under mötet hölls en paus kl. 15.57–16.03 efter att detta ärende behandlats.
Avlägsnande	Planläggare Klaus Seppänen avlägsnade sig från mötet kl. 15.58 efter att detta ärende behandlats.
För kännedom	utdrag planeringssekreterare Lintuniemi stadsstyrelsens föredragningslista -----
Stadsstyrelsen 17.08.2026 § 241	
Mer information	Planläggningsingenjör Niko Mikkonen, niko.mikkonen(at)lohja.fi Planläggare Ella Stark, ella.stark(at)lohja.fi
Kringmaterial	– RA2 Planbeskrivning med bilagor (6.2.2026) – RA2 Planbeskrivningens bilaga 1 (6.2.2026) – RA2 Planbeskrivningens bilaga 2 (6.2.2026) – RA2 Svar (6.2.2026) – RA2 Utlåtanden som inkommit i förslagsskedet (6.2.2026)
Bilaga	– RA2 Förslag till stranddetaljplan, karta och bestämmelser (6.2.2026)
Föredragande	Stadsdirektör Ståhl Petra
Beslutsförslag	Stadsstyrelsen beslutar att återlämna ändringen av Äijälä stranddetaljplan till stadsutvecklingsnämnden för att färdigställa planhandlingarna så att den till alla delar motsvarar stadsutvecklingsnämndens beslut av 10.6.2026 §76.
Behandling	
Föredragandens ändrade beslutsförslag	Stadsstyrelsen beslutar 1. att återlämna ändringen av Äijälä stranddetaljplan till stadsutvecklingsnämnden för att färdigställa planhandlingarna så att den till alla delar motsvarar stadsutvecklingsnämndens beslut av 10.6.2026 §76, 2. att justera protokollet för detta ärende i sammanträdet.
Beslut	Stadsstyrelsen beslutade enligt föredragandens ändrade beslutsförslag.

För kännedom till stadsutvecklingsnämndens föredragningslista planläggningschef
Häkkinen, planläggningsingenjör Mikkonen, planläggare Stark, planläggare
Seppänen

Stadsutvecklingsnämnden 20.8.2026 § 94

RA2 Äijälä plankarta har kompletterats i enlighet med stadsutvecklingsnämndens beslut 10.6.2026: stycket om vattentoaletter i de allmänna bestämmelserna i planen har ändrats så att byggande av vattentoaletter är tillåtet på vissa villkor. Ändringen av ärendet i fråga på plankartan har lett till ändringar i tilläggs materialet, såväl i planmotsvarigheterna som i planbeskrivningen. I fråga om plankartan, svaren och planbeskrivningen har man dessutom gjort tekniska justeringar av datumen.

Svaren på följande utlåtanden har ändrats: Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland, stadens miljöskydd och Lohjan seudun ympäristöyhdistys ry. Därtill punkt 9 i svaren. Sammanfattningen har kontrollerats. I planbeskrivningen har följande punkter ändrats:

4.2 Inledande av planering och beslut, planprocessens framskridande (s. 17)

5.4.3 Tekniskt underhåll (s. 23)

5.5.1 Generalplanens konsekvenser (s. 24)

5.5.6 Konsekvenser för skyddsområden (s. 26–27)

5.7 Planbeteckningar och bestämmelser (s. 28)

Mer information Generalplanerare Tiitus Kuisma
tiitus.kuisma(at)lohja.fi
Planläggningsingenjör Niko Mikkonen, niko.mikkonen(at)lohja.fi

Kringmaterial – RA2 Planbeskrivning med bilagor 20.8.2026
– RA2 Svar 20.8.2026
– RA2 Utlåtanden som inkommit i förslagsskedet (6.2.2026)

Bilaga – RA2 Plankarta 20.8.2026

Föredragande stf. Stadsstrukturdirektör Häkkinen Hannes

Beslutsförslag Stadsutvecklingsnämnden beslutar att lämna följande beslutsförslag till stadsstyrelsen:

Stadsstyrelsen beslutar

1. att godkänna svaren till utlåtandena om förslaget till ändring av Äijälä stranddetaljplan (20.8.2026) som varit framlagd för påseende och
2. att lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige:
Fullmäktige godkänner förslaget till ändring av RA2 Äijälä stranddetaljplan (plankarta daterad 20.8.2026)

Behandling

Teknisk korrigerering I den bifogade "RA2 Plankarta 20.8.2026" korrigeras fastighetsbeteckningen Kalliola 444-438-3-115 till 444-438-5-115.

Avlägsnande Stadsgeodet Rita Pihlaja avlägsnade sig från mötet kl. 15.41 när behandlingen av detta ärende inleddes.

Beslut

Stadsutvecklingsnämnden beslöt enligt förslaget.

För kännedom

Stadsstyrelsen

Stadsstyrelsen 14.9.2026 § 271

Stadsstyrelsen beslutade 17.8.2026 § 241 att returnera ändringen av Äijälä stranddetaljplan till stadsutvecklingsnämnden för att färdigställa planhandlingarna så att de till alla delar motsvarar stadsutvecklingsnämndens beslut av 10.6.2026 § 76.

Stadsutvecklingsnämnden har behandlat ärendet på nytt 20.8.2026 § 94.

Mer information

Generalplanerare Tiitus Kuisma, tiitus.kuisma(at)lohja.fi
Planläggningsingenjör Niko Mikkonen, niko.mikkonen(at)lohja.fi

Kringmaterial

– RA2 Planbeskrivning med bilagor 20.8.2026
– RA2 Svar 20.8.2026
– RA2 Utlåtanden som inkommit i förslagsskedet (6.2.2026)

Bilaga

– RA2 Plankarta 20.8.2026

Föredragande

Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen beslutar

1. att godkänna svaren till utlåtandena om förslaget till ändring av Äijälä stranddetaljplan (20.8.2026) som varit framlagd för påseende och

2. att lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige:

Fullmäktige godkänner förslaget till ändring av Äijälä stranddetaljplan (plankarta daterad 20.8.2026)

Behandling

Förslag om återremittering av ärendet för beredning

Under diskussionen föreslog stadsstyrelseledamot Leena Saari understödd av stadsstyrelseledamot Taina Lackman att ärendet återremitteras för beredning:

"Eftersom byggnadsordningen ännu är på hälft och det inte har fattats något beslut om huruvida vattentoaletter ska tillåtas, föreslår jag att stadsstyrelsen återremitterar Äijälä stranddetaljplan för ny beredning."

Ordföranden konstaterade att det under behandlingen av ärendet hade lagts fram ett understött förslag om att återremittera ärendet för ny beredning och begränsade därför diskussionen till att enbart gälla återremitteringen.

Ordföranden konstaterade att det under diskussionen har lagts fram ett understött förslag om återremittering av ärendet för beredning som det inte råder enighet om och att man därför måste göra en omröstning.

Omröstning

På ordförandens framställning förrättades en elektronisk omröstning enligt följande:

de som understöder att behandlingen av ärendet fortsätter röstar JA

de som understöder att ärendet återremitteras till beredning röstar NEJ.

JA: 9 röster (Kotiranta Anette, Sohl Erkki, Aittakumpu Birgit, Skaffari Laura, Haanmäki Kari, Luoma Pekka, Alanne Päivi, Salmenpohja Juhana, Aaltola Maija)

NEJ: 4 röster (Saarinen Markku, Lackman Taina, Saari Leena, Räsänen Joonas)

Ordföranden konstaterade att behandlingen av ärendet fortsätter med rösterna 9–4.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enligt förslaget.

För kännedom

Stadsfullmäktige

Avlägsnande

Stadsstyrelseledamot Maija Aaltola lämnade sammanträdet efter behandlingen av detta ärende kl. 13.58.

Paus

Sammanträdet avbröts för paus kl. 13.58–14.10.

Stadsfullmäktige 21.09.2026 § 92

Mer information

Generalplanerare Tiitus Kuisma, tiitus.kuisma(at)lohja.fi
Planläggningsingenjör Niko Mikkonen, niko.mikkonen(at)lohja.fi

Kringmaterial

- RA2 Planbeskrivning med bilagor 20.8.2026
- RA2 Svar 20.8.2026
- RA2 Utlåtanden som inkommit i förslagsskedet (6.2.2026)

Bilaga	– RA2 Plankarta 20.8.2026 - Omröstningsrapport SF 21092026 § 92
Beslutförslag	Fullmäktige godkänner förslaget till ändring av Äijälä stranddetaljplan (plankarta daterad 20.8.2026).
Behandling	
Motförslag	Under diskussionen lade ledamot Jarmo Aho fram följande motförslag som understöddes av ledamot Krista Alén "Fullmäktige beslutar att godkänna förslaget till ändring av Äijälä stranddetaljplan i enlighet med den version som föredraganden har lagt fram för stadsutvecklingsnämnden 10.6.2026 §76 (plankarta jämte bilagor uppdaterad 6.2.2026). I den ifrågavarande versionen av planförslaget föreskrivs till den del det gäller vattentoalett följande: "En fritidsbostad kan utrustas med vattentoalett endast om den ansluts till avloppsnätet för områdets vattentjänstverk. I annat fall är det förbjudet att bygga en vattentoalett. Det nät som fastigheten ansluter sig till ska överensstämma med kommunens utvecklingsplan för vattentjänsterna." Motivering: Det ovannämnda förslaget till ändring förhindrar en eventuell besvärsumbä." Ordföranden konstaterade att det under diskussionens gång har lagts fram ett understött motförslag som det inte råder enighet om och att man därför måste göra en omröstning.
Omröstning	På ordförandes framställning gjordes en elektronisk omröstning på följande sätt: De som understöder grundförslaget röstar JA De som stöder Jarmo Ahos motförslag röstar NEJ. JA: 38 röster NEJ: 13 röster Ordföranden konstaterade att med rösterna 38-13 gäller grundförslaget som fullmäktiges beslut.
Beslut	Fullmäktige beslutade enligt förslaget.
För kännedom	utdrag planeringssekreterare Lintuniemi generalplanerare Kuisma, planläggningsingenjör Mikkonen, tfj planläggningschef Leppikangas -----

Fullmäktigemotionen om en basstation för byradionät till Lojo stadshus

1458/00.01.02.01/2026

Stadsfullmäktige 21.09.2026 § 93

Ledamot Janne Moilanen framförde på den sannfinländska fullmäktigegruppens vägnar följande motion som dessutom undertecknades av ledamöterna Isotupa Juha-Pekka, Halme Kaisa, Ristaniemi Teija, Järvinen Juhani, Linnavirta Heikki, Haanmäki Kari, Junnila Matti, Alén Krista, Kuusisto Noora, Valtonen Marsa, Heinonen Harry och Tallqvist Jan:

”Den sannfinländska fullmäktigegruppen i Lojo föreslår att det skaffas en basstation för byradionät till Lojo stadshus. Byradionäten utgör ett nationellt gräsrotsprojekt som syftar till att förbättra kommunikationsmöjligheterna i krissituationer då varken mobilnät eller internet är tillgängliga. En sådan situation kan uppkomma till exempel till följd av ett omfattande elavbrott eller till följd av extern hybridpåverkan.

Under de senaste åren har det i många kommuner i Finland byggts upp byradionät för att underlätta kommunikationen mellan kommuninvånarna och kontakterna med myndigheterna i krissituationer. Byradionätet baseras på radiotelefoner och på kraftfullare basstationer och fordonsbaserade stationer som fungerar utan krav på tillstånd på frekvensområdet 70 MHz. Samma teknik används av bland annat Frivilliga räddningstjänsten.

Lohjan kylät ry och Leader/Ykkösakseli har startat ett projekt för att skaffa basstationer till viktiga bycentra. Lojo centrum utgör inte ett landsbygdsområde vilket betyder att dessa bidragsmedel inte är tillgängliga där. Det är dock av största vikt att staden då det gäller byradionätet vid behov kan ordna beredskap i närheten av kommunens ledningsplats. En basstation i stadshuset skulle inte bara möjliggöra kommunikation med kommuninvånarna i kristider, utan också fungera som ett skyltfönster för stadsborna och som en utbildningsresurs, särskilt för de tjänstemän som ansvarar för verksamheten i kristider. En basstation för byradionät kräver en radiosändare, en antennkonstruktion och nödvändigt kablage samt minst några timmars strömförsörjning för att klara av strömavbrott. Basstationen bör placeras på en plats som är tillgänglig om telekommunikations- och elnäten slutar fungera. Antennen bör placeras på taket. Kostnaden för en basstation och en högklassig antenn är cirka 2000 euro beroende på kostnaderna för installationen. Lohjan radioamatörit ry och Vihdin Viraalit ry har lovat fungera som konsulter inom ramen för projektet.”

Mer information

Förvaltningsdirektör, Sanna Lundström, [sanna.lundstrom\(at\)lohja.fi](mailto:sanna.lundstrom(at)lohja.fi)

Beslutförslag

Fullmäktige beslutar

1. att anteckna den inkomna motionen och
2. att lämna motionen till stadsstyrelsen för beredning.

Påttös

Fullmäktige beslutade enligt förslaget.

För kännedom

ledningens assistent Perheentupa
antecknas i förteckningen över motioner/initiativ

21.09.2026

Fullmäktigemotion om att återinföra expressbussförbindelsen till Saukkola

1460/00.01.02.01/2026

Stadsfullmäktige 21.09.2026

Hannele Maittila, ledamot i fullmäktigegruppen Meidän Lohja, framförde följande motion som dessutom undertecknades av ledamöterna Ferin Kirsi, Kotiranta Anette, Valtonen Marsa, Saukkola Heli, Aittakumpu Birgit, Linnavirta Heikki, Vainio Anne-Mari, Elo Stina-Maarit, Nybäck Satu, Mustalahti Anna, Alén Krista, Junnila Matti, Halme Kaisa, Di Rodi-Maukku Suzanne, Kuusisto Noora, Takala Pauliina, Himmanen Heidi, Tallqvist Jan och Poikonen Piritta samt ersättarna Tallqvist Lena, Kuosmanen Birgitta och Kurimo Heli:

”Jag föreslår att Lojo stad utreder på vilket sätt staden kan främja att expressbusstrafiken återvänder till Saukkola samt trygga att den bevaras nu och i framtiden. En direkt kollektivtrafikförbindelse till huvudstadsregionen utgör en betydande och viktig dragningskraft för området. Som en tillfällig lösning kan staden snabbt inleda sådana rutter för matarbussar som stannar vid korsningen med motorvägen.

Dragningskraften i Saukkola och dess omgivning utgörs av tjänsterna. Tjänsterna bör utökas och staden bör satsa på tjänsterna. I Saukkola finns kommersiella tjänster och bl.a. stadens bibliotek, daghem och idrotts- och ungdomstjänster. Också i byarna Tavola, Hyrsylä och Koisjärvi förlitar man sig på tjänsteutbudet i Saukkola.

Tätorten Saukkola ligger på ett för Lojo stad geografiskt centralt läge längs Gamla Åbovägen, det vill säga längs landsväg 110.

I området kring Saukkola finns betydande bostadsområden, bl.a. Reko, Nyberg samt Nummis kyrkby, varifrån man pendlar till huvudstadsregionen. I Saukkola finns också ett industriområde.

I Lojo stads nya stadsstrategi slås fast att vi ska utnyttja vårt utmärkta läge och utveckla trafikförbindelserna. För att Lojo ska kunna utvecklas mångsidigt är det ytterst viktigt att vardagstjänsterna i området kring Saukkola bevaras och att de fungerar. På så sätt kan staden trygga att området förblir eftertraktat och växer som bostadsort för både barnfamiljer och unga och äldre invånare.

Indragningen av expressbussförbindelsen var ett stort misstag och innebar en stor förlust. Mistaget ska åtgärdas omedelbart.”

Mer information

Förvaltningsdirektör Sanna Lundström, sanna.lundstrom(at)lohja.fi

Beslutförslag

Fullmäktige beslutar

21.09.2026

1. att anteckna den inkomna motionen och
2. att lämna motionen till stadsstyrelsen för beredning.

Beslut

Fullmäktige beslutade enligt förslaget.

För kännedom

ledningens assistent Perheentupa
antecknas i förteckningen över motioner/initiativ

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 87, § 88, § 89, § 90, § 93, § 94

Besvärsförbud

I beslut, som gäller endast beredning eller verkställighet, får ändring inte sökas enligt 136 § i kommunallagen (410/2015).

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 91

ANVISNING FÖR UPPHANDLINGSRÄTTELSE OCH BESVÄRSANVISNING

Enligt lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016, nedan *upphandlingslagen*) kan ändring sökas i ett beslut eller något annat avgörande i ett upphandlingsförfarande som gäller offentlig upphandling genom ett yrkande på att den upphandlande enheten rättar beslutet eller avgörandet (nedan *upphandlingsrättelse*). Ärendet kan också föras till Marknadsdomstolen genom besvär.

I ett ärende som gäller upphandling kan upphandlingsrättelse yrkas hos den upphandlande enheten eller man kan anföra besvär som lämnas in till Marknadsdomstolen av den som ärendet gäller (nedan *part*). En part är den vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar.

I Anvisning för upphandlingsrättelse

Föremålet för yrkandet på upphandlingsrättelse

Den som är missnöjd med den upphandlande enhetens beslut eller med något annat avgörande i upphandlingsförfarandet kan yrka på upphandlingsrättelse enligt 132–135 § i upphandlingslagen. Upphandlingsrättelse får skriftligt yrkas hos den upphandlande enheten av anbudsgivare som deltar i anbudsförfarandet, av anbudssökande som har inlämnat en anbudsansökan eller av någon annan som ärendet gäller.

Tidsfrist för yrkandet på upphandlingsrättelse

En part ska lämna in ett yrkande på upphandlingsrättelse inom 14 dagar från att ha fått del av den upphandlande enhetens beslut med besvärсанvisning eller något annat avgörande i upphandlingsförfarandet.

När elektroniska kontaktuppgifter används anses anbudssökanden och anbudsgivaren ha fått del av beslutet den dag den elektroniska handling som gäller ärendet står till mottagarens förfogande i dennes mottagarapparat på ett sådant sätt att det elektroniska meddelandet kan hanteras. Som en sådan tidpunkt betraktas dagen då meddelandet sändes, såvida det inte ges en tillförlitlig redogörelse om ett avbrott i datakommunikationsförbindelserna eller någon motsvarande omständighet som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt (Lag om offentlig upphandling och koncession 127 §).

Dagen för delfåendet räknas inte med i tiden för rättelseyrkandet. Om tidsfristens sista dag infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, kan upphandlingsrättelse yrkas den första vardagen därefter innan ämbetsverket stänger.

Innehållet i yrkandet på upphandlingsrättelse

Av yrkandet på upphandlingsrättelse ska det framgå vad som yrkas inklusive motiveringar. Av yrkandet ska också framgå namnet på den som yrkar på rättelse och den kontaktinformation som behövs för att ärendet ska kunna handläggas.

Till yrkandet på upphandlingsrättelse ska fogas de handlingar som den som framställer yrkandet hänvisar till om de inte redan finns hos den upphandlande enheten.

Leveransadress

Ett yrkande på upphandlingsrättelse skickas till den upphandlande enheten.

Den upphandlande enhetens kontaktinformation:

Lojo Stadsfullmäktige / Registratorskontor
PB 71, 08101 LOJO
besöksadress: Karstuvägen 4, 08100 Lojo
e-post: kirjaamo(at)lohja.fi
Suomi.fi Suomi.fi / Meddelanden/ Registratorskontor (krypterad förbindelse)

Tjänstetid: mån.–ons. kl. 8.00–16.00, tors. kl. 8.00-15.00, fre. och dagar före helgdagar kl. 8.00–14.00.

Anhängiggörandet och behandlingen av en upphandlingsrättelse påverkar inte den tidsfrist under vilken en part med stöd av upphandlingslagen har rätt att söka ändring genom besvär hos Marknadsdomstolen.

II Anvisning för besvär hos Marknadsdomstolen

Föremålet för och begränsningar av ändringssökande

Anbudsgivare, anbudssökande som lämnat in en anbudsansökan eller andra som ärendet gäller kan föra ärendet till Marknadsdomstolen genom att anföra besvär.

Besvär kan anföras hos Marknadsdomstolen över sådana beslut eller andra avgöranden av den upphandlande enheten som påverkar anbudssökandens eller anbudsgivarens ställning.

Ett beslut eller annat avgörande av en upphandlande enhet kan inte föras till Marknadsdomstolen genom besvär när beslutet eller avgörandet gäller

- 1) enbart beredningen av ett upphandlingsförfarande,
- 2) det att ett upphandlingskontrakt inte delas upp i delar med stöd av 75 §, eller
- 3) det att enbart det lägsta priset eller kostnaderna används som kriterium vid bedömningen av om ett anbud ska anses vara det ekonomiskt mest fördelaktiga enligt 93 § i upphandlingslagen.

Tid för ändringssökande

Besvär ska anföras skriftligt inom 14 dagar efter det att parten har fått del av upphandlingsbeslutet med besvärсанvisning. Dagen för delfåendet räknas inte med i besvärstiden.

Besvären ska vara inlämnade senast den sista dagen av besvärstiden före utgången av marknadsdomstolens öppettid.

Undantag från den ordinarie besvärstiden

Besvär ska anföras inom 30 dagar efter delfåendet av beslutet, om den upphandlande enheten efter upphandlingsbeslutet med stöd av 130 § 1 eller 3 punkten i upphandlingslagen har ingått ett upphandlingskontrakt eller en koncession utan att iaktta väntetiden. Väntetid behöver inte iakttas, om kontraktet gäller

upphandling som grundar sig på ett ramavtal eller upphandling som görs inom ett dynamiskt inköpssystem.

Besvären ska lämnas in senast sex månader efter det att upphandlingsbeslutet har fattats, om anbudssökanden eller anbudsgivaren har fått del av upphandlingsbeslutet med besvärсанvisning och upphandlingsbeslutet eller besvärсанvisningen har varit väsentligt bristfälliga.

Besvärens innehåll

I besvären ska följande anges:

- 1) det beslut i vilket ändring söks (*det överklagade beslutet*),
- 2) till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (*yrkandena*),
- 3) grunderna för yrkandena,
- 4) vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

När det gäller en upphandling som grundar sig på ett ramavtal och ett avgörande som gäller tillträde till ett dynamiskt inköpssystem ska ändringssökanden i besvärsskriften motivera varför behandlingstillstånd bör beviljas.

I besvären ska dessutom uppges ändringssökandens namn och kontaktuppgifter. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också den personens kontaktuppgifter uppges. Om kontaktuppgifterna ändras medan besvären är anhängiga, ska de nya uppgifterna meddelas Marknadsdomstolen utan dröjsmål.

I besvären ska också uppges postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (*processadress*). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

När den som har yrkat på upphandlingsrättelse anför besvär över det beslut som fattats med anledning av upphandlingsrättelsen, får ändringssökanden lägga fram nya grunder för sina yrkanden. Nya yrkanden får framställas endast om de grundar sig på förändrade förhållanden eller på omständigheter som ändringssökanden fått kännedom om efter det att tidsfristen för att yrka på upphandlingsrättelse gått ut.

Till besvären ska fogas:

- 1) det överklagade beslutet med besvärсанvisning,
- 2) utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa,
- 3) de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Ett ombud ska till besvärsskriften foga en fullmakt enligt 32 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Rättegångsavgift

Hos den som inleder ett ärende som gäller ändringssökande tas det ut en rättegångsavgift i enlighet med lagen om domstolsavgifter (1455/2015).

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>

Höjning av rättegångsavgifterna från och med 1.1.2025

Förvaltningsdomstolarnas rättegångsavgifter höjs från nuvarande 270 euro till 310 euro. Enligt justitieministeriets förordning (1020/2024) tas den nya rättegångsavgiften ut för beslut som meddelas med anledning av besvär som blir anhängiga vid domstolen 1.1.2025 och efter <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkaynti-maksuthallinto-oikeudessa.html>

Förbud mot att söka ändring som grundar sig på en besvärgrund

Enligt 163 § i upphandlingslagen får ändring i ett ärende som hör till Marknadsdomstolens behörighet inte sökas med stöd av kommunallagen (410/2015) eller lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Underrättelse om ändringssökandet till den upphandlande enheten

Den som söker ändring i ett upphandlingsärende ska enligt 148 § i upphandlingslagen skriftligt underrätta den upphandlande enheten om att ärendet förs till Marknadsdomstolen. Underrättelsen ska lämnas till den upphandlande enheten senast då besvären över upphandlingen lämnas in till marknadsdomstolen. Underrättelsen ska lämnas in till den upphandlande enhetens adress som anges under punkt 1.

Inlämning av besvär, Marknadsdomstolens adress och annan kontaktinformation

Besvär ska lämnas in till Marknadsdomstolen. Besvären kan lämnas in till Marknadsdomstolens kansli personligen, genom ombud, med bud, per post eller per telefax eller e-post i enlighet med lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003). Besvär kan också anföras i förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Om den sista dagen för att anföras besvär infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får handlingarna lämnas in till Marknadsdomstolen den första vardagen därefter.

Marknadsdomstolens adress:

Marknadsdomstolen
Banbyggarvägen 5
00520 Helsingfors
tfn 029 56 43300
[markkinaoikeus\(at\)oikeus.fi](mailto:markkinaoikeus(at)oikeus.fi)

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 92

BESVÄRSANVISNING

I detta beslut söks ändring genom kommunalbesvär.

Besvären ska lämnas in till besvärsmyndigheten senast under besvärstidens sista dag innan besvärsmyndigheten stänger.

Kommunalbesvär ska göras inom 30 dagar efter delfåendet av den.

En *part* anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet sändes, om inte något annat visas. Vid vanlig elektronisk delgivning anses parten ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat visas.

En *kommunmedlem* anses ha fått del av ett beslut sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte med i besvärstiden. Om den sista dagen för att anföra besvär infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får besvär anföras den första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning,
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
- beslutet annars strider mot lag.

Den som anför besvär ska presentera besvärsgrunderna för besvärsmyndigheten innan besvärstiden löper ut.

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär lämnas in till Helsingfors förvaltningsdomstol: Helsingfors förvaltningsdomstol, registratorskontoret

Postadress: Banbyggarvägen 5, 00520 Helsingfors
Besöksadress: Banbyggarvägen 5, 00520 Helsingfors
E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Fax: 029 56 42079
Telefon: 029 56 42000

Besvär kan också anföras hos förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Besvärens form och innehåll

Besvären ska anföras skriftligt. Också elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvären ska följande anges:

- 1) det beslut i vilket ändring söks (*det överklagade beslutet*),

2) till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (*yrkandena*),

3) grunderna för yrkandena,

4) vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besvären ska också innehålla uppgift om postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (*processadress*). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

Till besvären ska följande fogas:

1) det överklagade beslutet med besvärсанvisning,

2) utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa,

3) de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Rättegångsavgift

Hos den som inleder ett ärende som gäller ändringssökande tas det ut en rättegångsavgift i enlighet med lagen om domstolsavgifter (1455/2015).

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>

Höjning av rättegångsavgifterna från och med 1.1.2025

Förvaltningsdomstolarnas rättegångsavgifter höjs från nuvarande 270 euro till 310 euro. Enligt justitieministeriets förordning (1020/2024) tas den nya rättegångsavgiften ut för beslut som meddelas med anledning av besvär som blir anhängiga vid domstolen 1.1.2025 och efter.

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijajulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Protokoll

Protokollsutdrag och bilagor som gäller beslutet kan begäras hos Lojo stads registratorskontor.

Postadress:	PB 71, 08101 LOJO
Besöksadress:	Karstuvägen 4, 08100 LOJO
E-postadress:	kirjaamo@lohja.fi
Telefon:	044 369 4336

Tjänstetid: mån.–ons. kl. 8.00–16.00, tors. kl. 8.00-15.00, fre. och dagar före helgdagar kl. 8.00–14.00.

Protokollet har gjorts tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen lohja.fi 28.09.2026

I besvärсанvisningen till parten ska avsändningssätt och -datum anges: